

1) In de presentaties worden verschillende waarden genoemd. Graag een nadere toelichting op de genoemde waardes.

Er is geen waarde vastgesteld, waaronder geen effecten op de gezondheid te verwachten zijn. De GGD adviseert dan ook de blootstelling zoveel mogelijk te beperken. Bij concentraties > 390 mg/kg adviseert de GGD in ieder geval om de blootstelling actief te beperken door middel van algemene en specifieke gebruiksadviezen.

Bij concentraties tussen de 390 en 800 mg/kg kan met algemene en specifieke gebruiksadviezen de blootstelling tot aanvaardbare risico's terug worden gebracht.

In deze pilot wordt per tuin afzonderlijk beoordeeld of de gebruiksadviezen volstaan of dat er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Bij concentraties boven de 800 mg/kg zal per tuin worden bekeken of naast algemene en specifieke gebruiksadviezen een combinatie met bijvoorbeeld herinrichting van de tuin of andere aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Naast de genoemde concentraties voor het hanteren van gebruiksadviezen is in de Wet bodembescherming de interventiewaarde voor lood opgenomen. Momenteel ligt de landelijke interventiewaarde voor lood op 530 mg/kg. Dit is echter geen gezondheidkundige waarde. Gezien het onderzoek van de RIVM en advies van GGD wordt in deze pilot niet gewerkt met deze interventiewaarde, maar sluiten wij aan bij de beleidslijn van de gemeente Zaanstad.

2) Hoe gaat het proces met de onderzochte tuinen verder?

Wij hebben besloten met alle bewoners waarbij een gemiddelde waarde van 390 mg/kg is aangetroffen een maatwerkgesprek aan te gaan of naast de adviezen nog aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

3) Bewoner eet al jaren noten uit zijn tuin, is dit een risico voor de volksgezondheid?

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat lood niet wordt opgenomen in fruit en waarschijnlijk ook niet in noten en zaden. Om dit uit te sluiten is aangeboden om de noten hierop te onderzoeken. OZHZ heeft de noten in ontvangst genomen.

4) Uit de rapporten blijkt dat er ook andere zware metalen en andere stoffen zijn aangetroffen. Wat zijn hier de risico's van?

Van de onderzochten stoffen is lood in dit specifieke dossier de maatgevende stof voor de risico's voor volksgezondheid.

De overige aangetroffen parameters zorgen voor dit specifieke dossier niet voor risico's.

5) Waarom zijn de Kinderdijk en Molenstraat als pilot voor dit onderzoek gekozen?

De Kinderdijk en de Molenstraat zijn voor deze pilot gekozen omdat dit een typische locatie is waar, als gevolg van de ligging en het historisch gebruik van de locatie, een diffuse verontreiniging met lood is ontstaan. De aanpak hiervan kan goed als voorbeeld dienen voor andere locaties in de regio met een diffuse lood verontreiniging.

6) Wat kunnen de gevolgen zijn bij verkoop van het huis?

De waarde van een huis is van veel factoren afhankelijk waardoor het moeilijk is om aan te geven of en hoeveel invloed een bodemverontreiniging heeft op de waarde van een woning.

Uit onderzoek in Zaanstad blijkt dat er een beperkt effect is. Uit bestaande jurisprudentie blijkt dat de verontreiniging invloed heeft zolang er geen maatregelen worden genomen.

Een gevolg kan tevens zijn dat de kopende partij, die niet alleen eigenaar wordt van de woning, maar ook van de verontreiniging, afspraken wil maken of een bedrag in mindering wil zien op de verkoopprijs. Het is aan de partijen onderling om hier overeenstemming over te krijgen.

7) Moet de verontreiniging worden gemeld bij verkoop van de woning?

Ja, als verkoper dien je deze informatie aan de koper te melden. Een en ander conform algemene wettelijke eisen bij verkoop (bekendheid van een verborgen gebrek).

8) Er is bij mij geen bodemonderzoek uitgevoerd, kan dit alsnog worden uitgevoerd?

Ja, er bestaat de mogelijkheid om u alsnog aan te melden voor het laten uitvoeren van een bodemonderzoek op kosten van de provincie Zuid-Holland. U dient zich hiervoor voor 1 april 2018 te aan te melden bij OZHZ.

9) Bewoner van huisnummer 105 geeft aan dat het, op basis van het uitgevoerde onderzoek, er op lijkt dat de verzinkerij op zijn perceel heeft gestaan en vraagt zich af hoe dat probleem wordt opgelost?

Er wordt een afspraak gemaakt met de bewoner om deze aanname te onderzoeken en zorg te dragen dat ook voor deze locatie een specifieke en doeltreffende oplossing wordt geboden.

10) Bewoner geeft aan dat hij voornemens is alsnog aan het onderzoek mee te doen en vraagt zich af of hij dan een schoon grond verklaring krijgt?

Een "schoon grond verklaring" is een veel gebruikte term. Echter in principe bestaat er geen zogeheten "schoon grond verklaring". Er kan wel een verklaring worden afgegeven dat de grond geschikt is voor een bepaalde functie zoals bijvoorbeeld geschikt voor wonen met tuin.

Benadrukt moet worden dat het onderzoek naar lood in de bodem qua opzet niet gelijk is aan bijvoorbeeld een bodemonderzoek voor een omgevingsvergunning bouwen.

11) Wat is de planning van deze pilot/ dit project?

Dat is afhankelijk van veel factoren waaronder het aantal aanmelding voor bodemonderzoek. In april/mei verwachten wij u door middel van een nieuwsbrief te kunnen informeren over de planning van de bodemonderzoeken en het vervolgtraject met betrekking tot het nemen van aanvullende maatregelen.

12) Moet er grond worden afgegraven of kan de moestuin gebruikt blijven worden?

Dat is afhankelijk van de mate van verontreiniging, de soorten gewassen en de hoeveelheid die uit de moestuin wordt gegeten. Per locatie moet worden bekeken welke maatregelen noodzakelijk zijn. In persoonlijke gesprekken wordt dit toegelicht.

- 13) Bewoner houdt kippen in zijn tuin. Deze kippen eten voer van de grond in de tuin. De eieren van deze kippen worden gegeten door bewoners, is dit een risico voor de volksgezondheid?**
Het is niet bekend hoeveel lood door de kippen wordt binnengekregen en of dit in de eieren wordt opgenomen. Kippen krijgen via het scharrelen op de onbedekte aarde gronddeeltjes binnen. Op die manier kunnen stoffen vanuit de bodem in de eieren terecht komen. Om een betere inschatting te kunnen maken worden de eieren van deze bewoner onderzocht op het loodgehalte. OZHZ zal met de bewoner in contact treden.
- 14) Wat zijn de vervolgacties als er onder bestaande bebouwing waardes > 800 mg/kg worden aangetroffen?**
In principe is er dan geen blootstellingsrisico. Sanerende maatregelen zijn gericht op voorkomen van blootstelling. Per locatie wordt, naast de gebruiksadviezen bepaald welke aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Dit is maatwerk.
- 15) Wat als ik mijn tuin opnieuw wil inrichten, moet ik of mijn tuinman deze grond dan afvoeren en moet dat worden gemeld?**
Bij grondverzet op een locatie waar een bodemverontreiniging aanwezig is, wordt dit beschouwd als een bodemsanering. In de Wet bodembescherming zijn hiervoor regels opgenomen. Een milieuadviesbureau kan u hierbij normaliter assisteren. In deze specifieke situatie bieden we als OZHZ (namens de provincie Zuid-Holland) aan u hierbij te begeleiden. De kosten voor deze begeleiding komen voor rekening van de Provincie Zuid-Holland, de kosten voor de herinrichting zijn voor eigen rekening. We verzoeken u dan wel om zich aan te melden voor 1 april 2018.
- 16) Moet ik bij een uitbouw een bodemonderzoek laten uitvoeren?**
Bij de aanbouw van een zogeheten persoonsverblijfruimte dient bij de aanvraag voor een bouwvergunning een bodemonderzoek te worden uitgevoerd en bij de aanvraag toegevoegd.
- 17) Wordt bij vervolgacties uitgegaan van de gemiddelde concentratie of de hoogste concentratie?**
Voor het bepalen van de eventuele vervolgmaatregelen wordt uitgegaan van de gemiddelde concentratie van de meetresultaten boven de interventiewaarde. Dit is volgens de systematiek uit de Wet bodembescherming en Circulaire bodemsanering.
- 18) Bij een bewoner is een deel van het perceel niet onderzocht, wordt dit alsnog gedaan?**
Dit zal individueel worden bekeken en zo nodig zal het niet onderzochte deel alsnog worden onderzocht.
- 19) Is er aan te geven of het kind van een bewoner in de afgelopen periode teveel lood heeft binnengekregen?**
Dat is achteraf niet vast te stellen.
- 20) Wanneer is de bodem nu schoon voor wat betreft lood?**
Volgens de Wet bodembescherming is er geen sprake van een verontreiniging als de concentraties lager zijn dan de achtergrondwaarde zoals benoemd in de circulaire bodemsanering¹⁾. Er is geen waarde vastgesteld, waaronder geen effecten op de gezondheid te verwachten zijn. Gezien het onderzoek van de RIVM en advies van GGD wordt in deze pilot niet gewerkt met de achtergrondwaarde en interventiewaarde, maar sluiten wij aan bij de beleidslijn van de gemeente Zaanstad.

21) Is er budget voor de onderzoeken en maatregelen en hoeveel budget is er?

Er is voldoende budget om de onderzoeken uit te voeren en om eventuele vervolgmaatregelen te kunnen nemen.

22) Wat kan ik als bewoner zelf doen en is hier subsidie voor?

U kunt zelf bodemonderzoek laten uitvoeren en eventueel een sanering laten uitvoeren door een daartoe erkend en gecertificeerd bedrijf. Hier is geen subsidie voor. Zoals uitgelegd in de presentatie wordt dan ook dit door de PZH aangeboden. Aanmelden kan tot 1 april 2018 bij OZHZ.

23) Het onderzoek is uitgevoerd volgens de NEN norm, kan ik dit onderzoek nu ook gebruiken voor de aanvraag van een bouwvergunning?

Voor de aanvraag van een bouwvergunning wordt een andere onderzoeksopzet voorgeschreven dan dat voor dit onderzoek is uitgevoerd. Het uitgevoerde onderzoek kan dus niet zondermeer worden gebruikt voor de aanvraag van een bouwvergunning. U wordt geadviseerd hiervoor vooraf contact op te nemen met Bouw- en woningtoezicht van de gemeente Molenwaard of OZHZ (vwb gemeente Alblasserdam).

24) Kan lood ook in het grondwater zitten?

Lood hecht zich sterk aan grond en komt daardoor niet snel in het grondwater.

25) Als ik het onderzoek door de Provincie niet nu laat uitvoeren, wat kost het dan als ik dit later zelf zou willen laten uitvoeren?

De kosten om een onderzoek naar lood in de bodem te laten uitvoeren worden geschat op € 1.400,- (inclusief BTW) voor een tuin tot 500 m².

Verder moet u er rekening mee houden dat het onderzoek wat de Provincie laat uitvoeren niet geschikt is om een omgevingsvergunning aan te vragen. Hiervoor is een onderzoek op een breder pakket stoffen noodzakelijk (maar weer minder analyses op lood), mogelijk ook asbest en moeten ook monsters van de diepere bodem en het grondwater worden genomen. Kosten voor een dergelijk onderzoek worden geschat op circa € 1.500,- (inclusief BTW) voor een tuin tot 500 m². Hierbij wordt opgemerkt dat de prijs van een onderzoek sterk afhankelijk is van het aantal vierkante meters dat moet worden onderzocht.

26) Tot welke diepte is er nu bodemonderzoek uitgevoerd?

In principe is er tot maximaal 1 meter onder het maaiveld onderzocht.